

TRANSFORMATIEPLAN ZUID KENNEMERLAND

Aanvraag middelen transformatiefonds 2018 tot en met 2021

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
2.	VISIE REGIO ZUID KENNEMERLAND	4
3.	ONDERDELEN TRANSFORMATIEPLAN	6
3.1	SAMEN TIJDG BEPALEN WAT NODIG IS	6
3.2	AANSLUITING JEUGDHULP ENONDERWIJS	9
3.3	MEER KINDEREN ZO THUIS MOGELJK LATEN OPGROEIEN	11
3.4	CRISISSITUATIES	14
3.5	SAMEN LEREN.....	15
4.	INDICATIE INZET BUDGET	17
BIJLAGE 1	INGEVULDE FORMATS	18

1. INLEIDING

Op 30 januari 2018 is de eerste (tussen)evaluatie van de Jeugdwet overhandigd aan VWS, JenV en VNG. De evaluatie laat zien dat een goede beweging in gang is gezet maar dat de doelen van de jeugdwet nog niet zijn gerealiseerd. Het inhoudelijke veranderproces kost tijd en is een continue ontwikkeling. Om deze ontwikkeling te stimuleren is het Actieprogramma Zorg voor de Jeugd opgesteld. Hierin zijn zes actielijnen omschreven die moeten bijdragen aan het merkbaar en meetbaar steeds beter maken van jeugdhulp en jeugdreclassering voor kinderen, jongeren en gezinnen zodat ze op tijd passende hulp ontvangen.

- Actielijn 1: Betere toegang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen
- Actielijn 2: Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien
- Actielijn 3: Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen
- Actielijn 4: Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden
- Actielijn 5: Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt
- Actielijn 6. Investeren in vakmanschap

Om de inzet op deze actielijnen extra impuls te geven hebben gemeenten en het Rijk samen een transformatiefonds opgericht. Het fonds wordt ingezet op het niveau van jeugdzorgregio's. Voor de regio Zuid Kennemerland is in 2018, 2019 en 2020 jaarlijks € 471.498 beschikbaar.

In dit transformatieplan is aangegeven hoe de regio Zuid Kennemerland deze middelen wil inzetten. Het is opgesteld met input van het CJG en op basis van input van jeugdhulpaanbieders, onderwijs en overige samenwerkingspartners uit de lopende samenwerkingstrajecten. Deze partners zijn niet per onderdeel apart genoemd. In de uitvoering spelen ouders, jeugdigen en samenwerkingspartners een belangrijke rol. Op veel van de in dit plan genoemde onderdelen wordt samengewerkt met de regio's IJmond en Haarlemmermeer.

Het plan kent twee sporen:

- sinds 2012 komen we met de (jeugdhulp)aanbieders, ouders en jongeren samen om richting te geven aan en stappen te zetten in eerst de transitie en nu de transformatie. Hier zijn gezamenlijke initiatieven uit voort gekomen die we met een impuls vanuit het transformatiefonds willen bekrachtigen, net een extra zetje willen geven. Ze krijgen (extra) aandacht en een (soms geringe) extra financiële impuls (paragraaf 3.1, 3.2 en 3.4).
- voor het onderdeel 'meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien' willen we samen met jeugdigen, ouders, pleegouders en samenwerkingspartners een plan voor inzet in de komende drie jaar opstellen. Op basis van een startfoto en startbijeenkomst eind 2018/begin 2019 worden de doelen, uitvoering en wijze van monitoring bepaald (paragraaf 3.3).

Als een rode draad door dit stuk loopt het belang dat we hechten aan gedragen plannen en werken vanuit de bedoeling en de vraag. Evenals het inzetten van hulp en ondersteuning zo dicht bij mogelijk.

2. VISIE REGIO ZUID KENNEMERLAND

De keuzes in dit transformatieplan, de uitwerking en uitvoering dragen bij aan de in de regio in gang gezette transformatie. We zetten ons in voor:

Een sterke basis

Een omgeving waar kinderen veilig, gezond en kansrijk kunnen opgroeien. Waar het gezin, het (informele) netwerk, de buurt, school, (sport)verenigingen, etcetera samen een sterke sociale basis vormen. Een basis waar ervaringen gedeeld en vragen vroeg gesteld kunnen worden en waar problemen tijdig besproken kunnen worden om erger te voorkomen. Als extra hulp nodig is wordt deze ingezet, zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig.

Regie en samenkracht

Wanneer er ondersteuning of hulp nodig is bij het opvoeden en opgroeien ligt de regie (zoveel mogelijk) bij het gezin en hun omgeving. Waar mogelijk worden de principes van Wraparound Care toegepast. Er wordt gewerkt met gedragen plannen (eigenaarschap en zeggenschap bij ouders, jeugdigen en hun omgeving).

Herstel van het gewone leven: normalisatie

De inzet is dat alle jeugdigen, ook jeugdigen die (tijdelijk) niet thuis kunnen wonen, in een gezinssituatie opgroeien en zo veel als mogelijk deelnemen aan het normale leven. Jeugdhulp is gericht op het herstel van het gewone leven. Uitgangspunten hierbij zijn: demedicaliseren, ontzorgen en normaliseren.

Ondersteuning en hulp op maat

De situatie en ondersteuningsvraag van een jeugdige en het gezin is leidend voor de inzet. Waar nodig wordt ondersteuning en hulp op maat geleverd.

Er wordt meegedacht met iedere vraag, een contra-indicatie op basis van een (licht) verstandelijke beperking of op basis van GGZ-problematiek kan geen reden zijn om tussen wal en schip te vallen.

Veiligheid

Samen wordt gewerkt aan het veilig opgroeien van jeugdigen. In situaties waar de veiligheid ernstig onder druk staat, bijvoorbeeld door huiselijk geweld of kindermishandeling, spannen partners zich in voor de directe veiligheid en vervolgens voor stabiele veiligheid en op de toekomst gerichte hulp.

Bij het werken aan bovenstaande punten vinden we het volgende belangrijk:

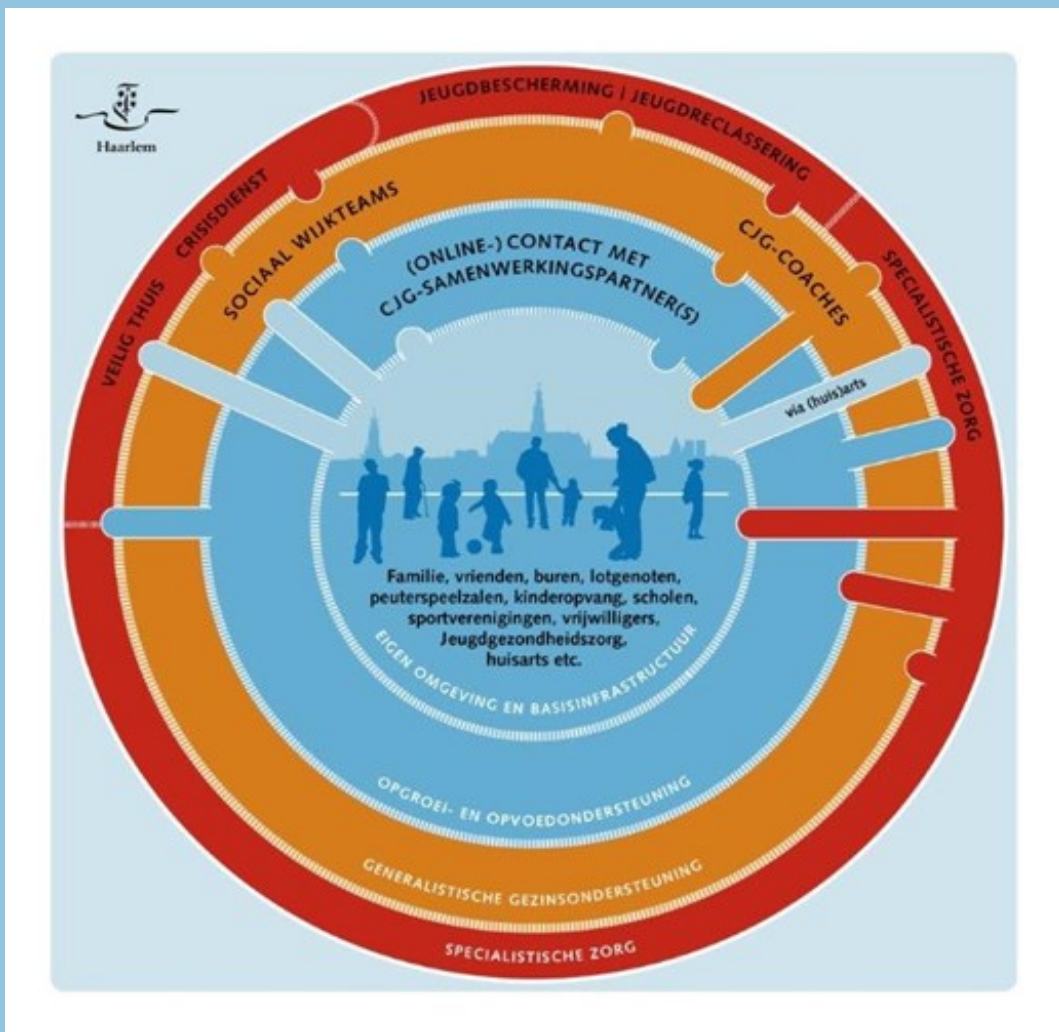
- De kernwaarden geformuleerd door jongeren en ouders (zie kader) leggen we regelmatig naast ons handelen en waar nodig passen we ons handelen op basis hiervan aan.
- Het bieden van goede ondersteuning en hulp is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van partners en de gemeenten.
- Professionals moeten ruimte krijgen en nemen om te doen wat nodig is en zich hierin ook gesteund weten.

Kernwaarden

In gesprekken met inwoners is opgehaald wat voor hen belangrijke kernwaarden zijn in het contact met zorgverleners, gemeente en andere belanghebbenden. Het is geen uitputtende lijst, maar wel punten die door veel mensen belangrijk zijn. De top zes luidde:

- Luister naar me
- Ben eerlijk tegen me
- Oordeel niet over me
- Zie mijn mogelijkheden
- Help me kiezen
- Sta naast me

In de visie van de regio Zuid Kennemerland staat een sterke basis centraal. De basis waar ervaringen gedeeld en vragen vroeg gesteld kunnen worden en waar problemen tijdig besproken kunnen worden om erger te voorkomen. Als extra hulp nodig is wordt deze ingezet, zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig. Hiervoor maakten we met onze samenwerkingspartners onderstaande afbeelding. Deze visie komt onder andere ook terug in de wijze waarop de nota Jeugd in Haarlem in de komende periode wordt vormgegeven met een belangrijke bijdrage van jongeren, ouders en uitvoerend professionals uit de basisinfrastructuur.

3. ONDERDELEN TRANSFORMATIEPLAN

3.1 SAMEN TIJDIG BEPALEN EN INZETTEN WAT NODIG IS

Actielijn 1: Betere toegang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen

Actielijn 4: Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden

Actielijn 6. Investeren in vakmanschap

Waarom extra inzet

Om tijdig op een goede manier hulp en ondersteuning te bieden wordt hard gewerkt aan aansluiting bij de basis, de plekken waar jeugdigen en ouders komen. Dit gebeurt bijvoorbeeld door samen op te trekken met partners uit de buurt (zoals welzijnswerk, jongerenwerk en sportverenigingen), door het organiseren van mama cafés en oudercursussen en aan te sluiten bij huisartsen en scholen. Toch blijkt, onder andere uit de landelijke evaluatie, dat een deel van de gezinnen moeite heeft om de weg naar de juiste steun of hulp te vinden, vooral gezinnen in kwetsbare posities.

Naast het aansluiten bij fysieke locaties vinden we het ook heel belangrijk aan te sluiten bij de dromen en wensen van ouders en jeugdigen. We hebben een beweging ingezet naar regie en eigenaarschap (over veranderingen in een gezin) van de hulpverlening en de 'instituties' naar alle betrokkenen samen (samensturing): we werken altijd met het plan van de betrokkenen zelf. Om deze beweging te versterken en van deze werkwijze de normale werkwijze te maken is de komende jaren extra inzet nodig. Het vraagt om een vrij diepgaande verandering van de vertrouwde werkwijze van professionals, zij moeten in een eerder stadium de mogelijkheden verkennen mét de betrokkenen en in dialoog samen besluiten nemen. De groep kwetsbare jongeren in de overgang naar volwassenheid verdient hierbij extra aandacht.

3 van de 10 gouden regels in de regie-ondersteuning door het CJG Kennemerland

Regie: het vermogen van een persoon om zelf te bepalen op welke wijze hij zijn leven inricht en hoe de hulp bij eventuele hulpvragen wordt ingevuld.

De situatie

1. De situatie waar mensen van wakker liggen staat centraal. De CJG-medewerker onderzoekt wie er betrokken zijn, wie willen dat het beter gaat, wie wakker liggen van de situatie. Dat kunnen ook andere mensen zijn dan professionals en de leden van het sociale netwerk van het gezin. Bijvoorbeeld ouders op school die zich zorgen maken.

Een gedragen plan

2. We werken altijd met het plan van de mensen zelf. De CJG-medewerker organiseert overleg met degenen die nodig zijn om tot een gedragen plan te komen.
3. Alle betrokkenen besluiten samen wat er nodig is om de situatie te verbeteren. Daarna verdeelt men pas de taken. Het plan houdt ook rekening met wat er móet veranderen.

Wat gaan we doen

Gedragen (gezins)plannen

Groter 'eigenaarschap' bij ouders en jeugdigen draagt sterk bij aan het positief effect van ondersteuning en ingezette interventies. Dit geldt zeker ook voor gezinnen die langdurig te maken hebben met meerdere, vaak complexe problemen.

In 2018 is een groeiend draagvlak voor het werken op basis van gedragen plannen ontstaan. De stap om medewerkers uit diverse organisaties in gemengde groepen te gaan trainen droeg daar aan bij en bleek een voorwaarde om in casuïstiek tot een echt duurzaam resultaat te komen.

- In de komende jaren wordt geïnvesteerd in training en coaching on the job bij diverse jeugdhulppartners, gericht op realisatie van dit maatwerk en ontwikkeling van de grondhouding: ‘we werken altijd met het plan van de betrokkenen zelf’.

De Sociale Wijkteams van Haarlem en Zandvoort en het CJG hebben samen hun kijk op en invulling van hun regie-ondersteunende functie aangescherpt en hun ervaringen gedeeld. Een deel van de medewerkers van CJG en SWT zijn getraind in het werken met gedragen plannen en het organiseren van daarbij behorende planbijeenkomsten. In aanvulling daarop is ook een deel van de professionals die werken met multiprobleemgezinnen getraind.

- Uitbreiden en versterken van de pool procesbegeleiders die ingezet kunnen worden als een aanbieder ondersteuning nodig heeft om tot een gedragen plan te komen. Deze procesbegeleiders hebben de training ‘gedragen plan’ gevolgd.
- Volgen van de effecten op het behalen van de doelen.

Jouw Ingebrachte Mentor (JIM)

Voor jongeren is het belangrijk dat zij hun netwerk verstevigen en mensen die belangrijk voor hen (kunnen) zijn bij hun leven en ontwikkeling betrekken. In dat licht is een begin gemaakt met de ‘JIM’ aanpak. JIM staat voor ‘Jouw Ingebrachte Mentor’. Het is bijvoorbeeld de oom, zus, tante of buur die een jongere vraagt om hem of haar te ondersteunen in het doorbreken van de aanhoudende conflicten thuis. Deze JIM treedt op als vertrouwenspersoon en ambassadeur van de jongere.

In het kader van het versterken van het werken vanuit regie en eigenaarschap bij de betrokkenen (zie punt hierboven) kijken we ook naar de mogelijkheden om ‘JIM’ getrainde professional te begeleiden bij het in de praktijk brengen van het geleerde, hen te steunen bij de juiste inpassing in de eigen functie en elkaar daarin te helpen en gezamenlijk te leren.

Zowel bij Kenter als het CJG zijn de eerste groepen getraind om te werken met een JIM. Het CJG levert ambassadeurs voor de landelijke stichting JIM.

Samenwerking met huisartsen

Huisartsen zijn een belangrijke vertrouwensfiguur voor ouders en jeugdigen. Omdat voor veel huisartsen jeugdigen maar een klein deel van het dagelijks werk bepalen is ondersteuning op het gebied van jeugd- en opvoedhulp een goede aanvulling. Het regionale beleid is gebaseerd op het ‘no wrong door principe’. Dat betekent dat we de toegang via de huisarts niet proberen te ontmoedigen, maar deze op kwaliteit willen versterken, zodat je ook via die weg passende en integrale hulp krijgt.

Binnen de regio Zuid Kennemerland bevindt de samenwerking met huisartsen zich in verschillende stadia. Ook regio’s Haarlemmermeer en IJmond hebben eigen ervaringen opgedaan. Om in de regio Zuid Kennemerland de verbinding met de huisartsen te (blijven) versterken wordt:

- Ervaring uitgewisseld binnen Zuid Kennemerland, met IJmond en Haarlemmermeer en eventueel andere steden/regio’s. Op basis van bovenstaande worden vervolgstappen in de regio Zuid Kennemerland bepaald.
- Voor Bloemendaal, waar nu nog geen POH jeugd is, kanget vervolg bestaan uit een training voor al aanwezige POH (GGZ) of mogelijke samenwerking met POH-CJG in Haarlem.

In Haarlem voegt de CJG-POH-jeugd jeugd-expertise toe aan de praktijk en draagt daarmee bij aan het normaliseren van problematiek en organiseren van hulp dichtbij huis. De inzet van een CJG-POH jeugd leidt tot minder doorverwijzingen naar de tweedelijnszorg. Er is in de huisartspraktijk meer kennis beschikbaar van de sociale kaart en er ontstaat een goede verbinding met de basisinfrastructuur en het CJG team in de buurt. De huisartsen zijn blij met de geboden ondersteuning. In 2019 kunnen alle huisartsen die dat willen, beschikken over een CJG-POH.

In Heemstede is niet gekozen voor een CJG-POH maar wordt intensief samengewerkt tussen het loket en het CJG en de huisartsen. Door deel te nemen aan de vergaderingen van de huisartsen hebben zij elkaar beter leren kennen en weten zij elkaar goed te vinden.

Samenwerking jeugd en WMO

De samenwerking tussen jeugd en WMO is geïntensiveerd. Om goed aan te sluiten bij de behoeften van gezinnen en om passende hulp en ondersteuning te bieden aan kwetsbare jongeren in de overgang naar volwassenheid is goede samenwerking een blijvend aandachtspunt (ook met onder andere werk en inkomen en leerplicht). Voor de versterking in de regio gaan we de volgende stappen nemen:

- Versterking van de samenwerking tussen de WMO loketten en het CJG in Bloemendaal door een periode samen casuïstiek op te pakken en zo elkaar en elkaars kennis en mogelijkheden beter te leren kennen en vervolgens te bepalen of en hoe intensievere samenwerking/samenvoeging er uit kan zien. De lessen worden gedeeld met de andere gemeenten die ook hun ervaringen inbrengen en bespreken om van elkaar te leren.
- Versterken gezinsbegeleiding: in de aanbesteding is 'het product' gezinsbegeleiding opgenomen. Dit maakt het mogelijk om in gezinnen waarin zowel behoefte aan ondersteuning en hulp is bij de jeugdigen als bij de ouders gezinsbegeleiding in te zetten. De ondersteuning is systeemgericht en wordt geboden vanuit een integrale benadering, waarbij nauw wordt samengewerkt met andere in de specifieke situatie betrokken partijen zoals gemeente, jeugd-ggz, verslavingszorg, jeugdhulp, jeugd- gezondheidszorg, welzijnswerk, onderwijs en het informele netwerk.
Deze nieuwe mogelijkheid gaan we doorontwikkelen aan de al opgezette thematafel gezinsbegeleiding, georganiseerd voor alle aanbieders gezinsbegeleiding, op basis van concrete casuïstiek. Hierbij is onder andere aandacht voor de inzet in gezinnen met oudere kinderen.

In Heemstede is de samenwerking tussen het CJG en het Wmo-Loket geïntensiveerd bijvoorbeeld door vanuit één locatie te werken, gezamenlijk spreekuren te houden en gezamenlijk op huisbezoek gaan.

Stimuleren en faciliteren gebruik toekomstplan

Aanbieders is gevraagd vorm te geven aan het perspectiefplan voor jongeren. De regio kan hen hierin faciliteren. Aanbieders geven hier vorm aan door het ontwikkelen van een digitaal Toekomstplan voor jongeren, gebaseerd op landelijke en regionale onderzoeken naar ervaringen en behoeften van jongeren bij de overgang bij 18 jaar. In dit Toekomstplan kan de jongere samen met een zelfgekozen assistent (iemand uit de eigen omgeving) kiezen met welke onderwerpen de jongere aan de slag gaat, ondersteunt door de assistent. Bijvoorbeeld onderwerpen die echt voor het 18e jaar geregeld moeten zijn maar ook school, studie, inkomen, werk, wonen en vrije tijd komen aan bod. In het plan staan directe links naar de websites waar je alles kan regelen opgenomen.

De ambitie is om het Toekomstplan de komende tijd verder door te ontwikkelen en het eenvoudiger en toegankelijker te maken voor jongeren om er zelfstandig mee te werken. De hogeschool In Holland onderzoekt de ervaringen van de jongeren. De deelnemende organisaties onderzoeken de ervaringen van betrokken professionals en assistenten. Na afloop van de pilot (eind 2018) worden de ervaringen geëvalueerd. Bij een positief resultaat wordt het Toekomstplan daarna aangeboden aan alle jongeren in de regio die al jeugdhulp ontvangen of ondersteuning nodig hebben bij de overgang naar 18 jaar. Op termijn kan het Toekomstplan beschikbaar worden gesteld aan alle jongeren in deze leeftijdsgroep, bijvoorbeeld via scholen als onderdeel van mentorlessen of burgerschapslessen.

- Bijdrage aan de kerngroep (beschikbare uren) om de bekendheid met en het gebruik van het plan onder een grotere groep te verspreiden
- Mogelijk ontwikkelkosten voor doorontwikkeling op basis ervaringen pilot

Complexe scheidingen

Het aantal ouders verwickeld in een complexe scheiding is gegroeid. Deze scheidingen lopen zodanig uit de hand dat niet of onvoldoende aandacht is voor de belangen van de kinderen. Inmiddels is bekend dat de schade die kinderen in deze strijd oplopen, op korte én langere termijn grote gevolgen kan hebben. Door kinderen en/of ouders tijdig te begeleiden kunnen problemen beperkt en soms zelfs voorkomen worden.

Er is specifieke aandacht (vergroten van kennis) nodig om in het geval van een (complexe) scheiding te bepalen welke inzet nodig is.

- Om hier vorm aan te geven is het voorstel de capaciteit van het huidige expertiseteam van co-trainers op het gebied van (complexe) scheidingen (in samenwerking met IJmond) een impuls te geven.
- Om daarnaast de verbinding tussen het CJG, de Raad voor de Kinderbescherming en de Rechtspraak te versterken. Wanneer er een rechtszitting heeft plaatsgevonden, is er - soms kortdurend - meer motivatie om hulp te accepteren. Door snel hulp in te zetten, wordt voorkomen dat deze motivatie weer wegebt. Om tot een definitieve invulling te komen wordt voor een afgebakende periode een CJG coach aan de zitting gekoppeld. Plan is de CJG coach bij de zittingen aanwezig te laten zijn en een vast contactpersoon voor de rechtbank en de Raad te laten zijn. Doel is om met het gezin en de rechter op basis van wat er nodig is een plan te maken en de bekendheid rondom de vormen van hulp die lokaal beschikbaar zijn te vergroten (ondersteund door de app hulp in beeld). Op basis van de ervaringen wordt besloten hoe de structurele samenwerking er uit gaat zien.

Deze twee onderdelen vloeien voort uit het tweejarige bovenregionale project 'versterking vroegsignalering, preventie en ketensamenwerking bij scheidingsproblematiek'.

Aanpak en planning

- Gedragen gezinsplannen versterken bouwt voort op de al ingezette aanpak. In de drie jaar vindt een verschuiving plaats in de nadruk van trainen naar coaching on the job. Verbinding wordt gelegd met de JIM aanpak.
- Samenwerking met huisartsen start met een inhoudelijk overleg met betrokken partijen op basis waarvan concrete inzet in Bloemendaal wordt bepaald. Inzet vindt plaats in 2019. Dit wordt eind 2019 geëvalueerd, dan wordt vervolg in 2020 en 2021 bepaald. In de hele regio wordt moment aangeprepen om te leren.
- Bloemendaal werkt samenwerking WMO/Jeugd uit op met input uit eigen en andere regio's en start pilot in 2019. Na evaluatie wordt vervolg bepaald.
- Aan de thematafel gezinsbegeleiding wordt door aanbieders de inzet van gezinsbegeleiding door ontwikkeld.
- Voor het toekomstplan wordt de al ingezette aanpak van aanbieders versterkt.
- Samen met CJG, Raad voor de Kinderbescherming en de rechtbank wordt een voorstel gemaakt om in 2019 CJG coaches deel te laten nemen aan zittingen en als contactpersoon te laten fungeren. Eind 2019 begin 2020 wordt na evaluatie het vervolg bepaald.

3.2 AANSLUITING JEUGDHULP EN ONDERWIJS

Actielijn 3: Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen

Waarom extra inzet

Ieder kind heeft recht op optimale kansen om zich te ontwikkelen, thuis, op school en in de vrije tijd. Die kansen stijgen als gemeenten, onderwijs en jeugdhulp elkaar gemakkelijk vinden. Een goede samenwerking tussen jeugdhulp en het onderwijs en de daarin aanwezige zorgstructuur is cruciaal. Nauwe samenwerking biedt de kans om problemen bij jeugdigen en gezinnen vroeg te signaleren en op tijd juiste ondersteuning te bieden en schooluitval en thuiszitterproblematiek te voorkomen.

Aan alle scholen is een CJG coach verbonden, ook aan de integrale kindcentra (IKC) en de internationale schakelklas (ISK). Er wordt nog ingezet op het versterken van de samenwerking en het samen met de ouders en de jeugdige tot een gedragen plan komen.

Wat gaan we doen

Impulstrajecten in PO en VO

Zowel in het Voortgezet Onderwijs (VO) als in het Primair Onderwijs (PO) is een impulstraject gestart. De impulstrajecten zijn erop gericht om de kernteams, bestaande uit school, GGD, leerplicht, CJG en soms aangevuld door SWV, te versterken. Niet samen naast elkaar, maar daadwerkelijk met elkaar werken, elkaar niet alleen aanvullen, maar ook versterken is het doel.

In het schooljaar 2017-2018 is gestart met het trainen van 6 kernteams op 6 Haarlemse basisscholen en met een kernteam voor 4 Bloemendaalse scholen met de volgende opdracht: realiseer een kwalitatief goede samenwerking tussen onderwijs, CJG-coach, Jeugdarts, Leerplicht en ouders op schoolniveau. De partijen moeten laten zien hoe zij invulling geven aan de begrippen nabijheid, beschikbaarheid en een professionaliseringstraject. Dit traject is geëvalueerd en alle betrokken partijen zagen meerwaarde in het uitbreiden van het traject zodat op termijn alle scholen de mogelijkheid hebben om deel te nemen aan het impulstraject, passend bij de inrichting in elke gemeente. De wens is om ook in het VO een dergelijk traject op te starten.

- Versterken kernteams op meer scholen in VO en PO en aandacht voor de borging.

Onderwijs Zorg Arrangementen in het Voortgezet Onderwijs en Primair Onderwijs

Om tot een dekkend aanbod te komen voor alle jongeren (een passend aanbod in de vorm van een combinatie van zorg en onderwijs voor iedereen die langer dan drie maanden thuiszit), is het volgens de gemeenten en het samenwerkingsverband VO wenselijk drie onderwijszorgarrangementen in Zuid Kennemerland toe te voegen aan het aanbod en daarmee de komende jaren de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp verder te versterken.

- een flexibele voorziening ("Flexschool") voor leerlingen die (tijdelijk of langer) zelf geen school kunnen bezoeken, veelal om psychische redenen,
- een voorziening voor leerlingen met vaak een instabiele thuissituatie leidend tot eigen gedragsproblemen die in een normale schoolse setting moeilijk te hanteren zijn, gedacht wordt aan een "School2care"-achtige klas bij een bestaande school.
- onderwijs-zorg-arrangement psychiatrische problematiek; een arrangement dat erop gericht is leerlingen die uiteindelijk psychiatrische hulp nodig hebben, snel te herkennen en zo het traject te kunnen starten
- Binnen het IKC Zuid Kennemerland moet doorontwikkeling plaatsvinden van de huidige onderwijs-zorg arrangementen in deze samenwerking tussen het sbo/so en jeugdhulp voor kinderen met gedragsproblemen.

Voor het VO wordt samengewerkt met Velsen die ook valt binnen de Passend Onderwijs regio VO

De Gentiaan is een kleinschalige onderwijsvoorziening in Haarlem voor kinderen in de basisschoolleeftijd voor wie het (speciaal) basisonderwijs geen passende plek is gebleken. Er wordt intensieve integrale begeleiding geboden op zowel gedrags- als onderwijsgebied voor kinderen (en hun gezinnen), die vanwege ernstige gedragsproblemen niet binnen het reguliere of speciale basisonderwijs begeleid kunnen worden. De kinderen die hier nu onderwijs en zorg krijgen gingen gedurende langere tijd niet naar school. Omdat de zorgbehoeften van deze kinderen zich niet beperken tot alleen de schoolomgeving, maar betrekking hebben op alle leefgebieden, de gehele dag door, is er intensieve samenwerking tussen de ouders, het CJG en betrokken behandelaren en begeleiders.

Er is een win-win situatie gecreëerd door een CJG coach in te zetten als coördinator/regieondersteuner. Een locatie op het terrein van een school te kiezen zodat op sommige momenten ook de 'aanraking' met de schoolse realiteit plaats kan vinden, CJG coaches doen administratief werk als áchterwacht, om zo ook capaciteit te hebben bij escalaties, die direct extra handen vragen.

Voor het merendeel van de kinderen die naar de Gentiaan gaan zal ook na het PO een speciale voorziening nodig zijn. Aan de realisatie hiervan wordt gewerkt. Wanneer nodig wordt gekeken naar een mogelijkheid voor een impuls uit het transformatiefonds.

Ontschotting financiering zorg in onderwijstijd in het speciaal onderwijs

De Parel is een school voor speciaal onderwijs waar kinderen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking en kinderen die langdurig of chronisch ziek zijn kunnen terecht voor onderwijs, revalidatie en zorg.

Op deze school komt financiering uit de diverse zorgwetten (Jeugdwet, Wlz, Zvw) en Passend Onderwijs bij elkaar en zijn er vanwege de bovenregionale functie van de school 14 gemeenten betrokken als financier van jeugdzorg, waaronder de gemeenten uit Zuid-Kennemerland. Hierdoor ontstaat een zeer ingewikkelde situatie voor de school rond de coördinatie en inzet van zorg in de school.

De gemeente Haarlem heeft het initiatief genomen om te onderzoeken hoe mogelijk anders omgegaan kan worden met financiering van zorg waardoor er weer een werkbare situatie ontstaat voor de school.

- In kaart brengen situatie en schetsen van oplossingsrichtingen (al opgestart, wordt rapport gemaakt)
- Bijeenkomst met betrokken partijen om een gezamenlijke richting te bepalen.
- Alternatief verder te ontwikkelen en implementeren

De Parel is niet alleen in de problemen die het ondervindt; het is een thema dat landelijk speelt. De lessen die geleerd worden in dit traject kunnen landelijk gedeeld worden. In het rapport dat wordt opgesteld komen verschillende bestaande voorbeelden met eigen oplossingen aan de orde. Hier wordt op voortgebouwd en het wordt aangevuld met de stappen tot implementatie passend in de betreffende regio's.

Aanpak en planning

- Het Impuls traject wordt voortgezet in PO en VO, het betreft het versteken van een bestaande aanpak.
- Met de samenwerkingsverbanden en jeugdhulp aanbieders worden onderwijs-zorgarrangementen (door)ontwikkeld en uitgevoerd. Hieraan wordt vanaf 2019 gedurende drie jaar een impuls gegeven.
- De vervolgvoorziening van de Gentaan in het VO moet in 2019 vorm krijgen. In overleg wordt bepaald of en zo ja welke impuls nodig en mogelijk is.
- Aan de ontschotting financiering zorg in onderwijstijd in het speciaal onderwijs wordt in 2019 een vervolg gegeven op basis van het uitgevoerde onderzoek. Lessen en ervaringen worden gedeeld.

3.3 MEER KINDEREN ZO THUIS MOGELIJK LATEN OPGROEIEN

Actielijn 2: Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien

Waarom extra inzet

Een belangrijk element in de transformatie is de wens dat kinderen thuis of 'thuisnabij' op kunnen groeien. Een uithuisplaatsing heeft grote impact en is nooit eerste keus. Bijna altijd is het ook een symptoom van eerder ervaren onmacht om passende hulp te realiseren en het resultaat van een traject met veel schakels. Kinderen zelf geven bijna onveranderlijk aan dat ze het liefst 'zo normaal mogelijk' willen opgroeien, met een vaste opvoeder die om hem geeft.

De cijfers over het gebruik van jeugdhulp (met verblijf) in Zuid Kennemerland laten echter nog niet de beweging zien die we willen:

- Er is nog geen afname van het aantal jeugdigen in de jeugdhulpplus.
- Kinderen blijken vaak meerdere keren opgenomen te worden in een jeugdhulpplus voorziening.
- Er worden nog niet méér kinderen in een passend pleeggezin geplaatst, zoals de bedoeling was.

Wat gaan we doen

We willen toe naar een gedeelde verantwoordelijkheid voor het daadwerkelijk naleven van en handen en voeten geven aan de 'norm' dat een uithuisplaatsing alleen geoorloofd is als dit in het belang van het kind is. Dit heeft gevolgen voor de wijze waarop (specialistische) hulp wordt georganiseerd en vraagt ruimte voor 'out of the box' maatwerkoplossingen. Ijkpunt is dan niet de op dat moment voorhanden hulp, maar de gezamenlijke opgave om de hulp 'thuisnabij' te organiseren.

Hiervoor willen we de volgende stappen zetten (definitieve uitwerking vindt met partners, jeugdigen en (pleeg)ouders plaats). We werken op veel onderdelen samen met de regio's IJmond en Haarlemmermeer.

'Startfoto' compleet maken

Op basis van al beschikbare en aanvullende informatie de uitgangssituatie (completer) in beeld brengen (de aantallen kwetsbare kinderen, de opvang en ondersteuningsmogelijkheden) inclusief de sterke en zwakke punten als het gaat om het zo thuis mogelijk opvoeden.

Het startbeeld wordt aangevuld met voorbeelden, onderzoeken waar we van kunnen leren en waar we vervolgcities op kunnen baseren. Op basis hiervan worden de hieronder genoemde punten aangescherpt, de einddoelen ge(her)formuleerd en de uitvoering geconcretiseerd.

Samen leren

Samen met jongeren, ouders en professionals leren van de verhalen over wat er vooraf ging aan een uithuisplaatsing. Welke ondersteuning had eerder geboden kunnen worden, welke alternatieven zijn er. Zie hiervoor ook paragraaf 3.5 'Samen transformeren'.

Inzetten op voorkomen van uithuisplaatsing

We hechten veel belang aan preventie en vroeginterventie. Door in te zetten op onderstaande punten richten we ons op het ondersteunen en versterken van gezinnen in een bredere context en deels concreet gericht op het voorkomen van uithuisplaatsingen.

- Leveren van maatwerk: samen uithuisplaatsing zo veel mogelijk voorkomen door de hulp zo te organiseren dat deze in de eigen omgeving beschikbaar is, ook als dit intensieve hulp vraagt. Dit vraagt om flexibiliteit in de inzet om aan de verschillende behoeften van gezinnen te kunnen voldoen, waarbij de grenzen van bestaand aanbod niet bepalend zijn. Specifieke aandacht is nodig voor wat werkt in multiprobleemgezinnen en bij chronische problemen.
  - onder andere leren van/bieden van crisisbehandeling thuis, intensieve behandeling thuis jeugd (IBT-J) geboden door Spirit/Basculé. Het IBT-J team biedt hulp aan kinderen en jongeren en hun ouders die door hun psychiatrische problemen in crisis zijn of in crisis dreigen te raken en die zonder intensieve thuisbehandeling mogelijk opgenomen zouden moeten worden op een kinderspsychiatrische afdeling. Ook biedt het IBT-J team intensieve hulp thuis na een opname, zodat kinderen en jongeren eerder terug naar huis kunnen.
  - Verzamelen van en leren van/inzetten van andere voorbeelden
- Inzetten van steungezinnen: Een steungezin is een gezin met ervaren ouders die een gezin in hun buurt willen helpen. Het steungezin wordt voor een langere periode de steun en toeverlaat voor een vraaggezin op het gebied van de opvoeding van de kinderen. De inzet van deze gezinnen in de regio wordt opgestart.
- Aanbieden van E-Health cursus (bijvoorbeeld Pink Cloud) als voorbereiding op ouderschap.

Ondersteuning in de thuissituatie tijdens de uithuisplaatsing

Wanneer een uithuisplaatsing toch nodig blijkt is het van belang om de kans op succesvolle terugkeer in de thuissituatie te vergroten. Daarvoor is het essentieel dat er tijdens en na afloop van de plaatsing contact blijft bestaan met 'thuis' en dat er al vroeg een plan wordt gemaakt voor de begeleiding in de periode ná de plaatsing en dat in dat kader ook al echt wordt kennisgemaakt met de personen die een rol spelen in dat plan. Eerste stappen hierin zijn gezet, deze werkwijze vraagt echter bredere navolging en ook uitwerking, denkwerk over hoe hier het best invulling aan te geven.

In de samenwerking met Transferium werkt het CJG Kennemerland aan begeleiding na een uithuisplaatsing. Aan het begin van de plaatsing legt het CJG via skype contact met de jongere en de begeleider(s) van Transferium om een bijdrage te leveren aan het plan richting terugkeer.

Verkorten van verblijfsduur

Verkorten van verblijfsduur, niet als doel op zich maar omdat we willen dat jongeren en gezinnen zoveel mogelijk in de thuissituatie geholpen worden, omdat dit zorgt voor minder recidive en de aansluiting met de maatschappij vergemakkelijkt. Hierbij willen we leren van de Groningse stichting het Poortje en andere voorbeelden in het land (samen met de overige regio's in Noord-West Nederland) waar het gelukt is de verblijfsduur en tweede plaatsing aanzienlijk is afgenomen. Hiervoor zijn de eerste bijeenkomsten met aanbieders geweest en zijn we op werkbezoek geweest. Nu willen we de lessen vertalen in concrete acties in de regio('s).

Betere ondersteuning pleegouders (en betere matching)

Het goed ondersteunen van pleegouders is cruciaal om een plaatsing te laten slagen. In de pleegzorg is het aantal kinderen dat wordt doorgeplaatst hoog. Landelijk wordt aangegeven dat twintig tot vijftig procent van de pleegzorgplaatsingen eindigt in ongewenste en voortijdige beëindiging. Dit heeft negatieve gevolgen voor alle betrokkenen.

Er wordt ingezet op het versterken en behouden van bestaande pleegouders, mogelijkheden zijn:

- Meer aandacht voor een goede matching, zodat er meer stabiliteit voor jeugdigen en pleegouders komt.
- Nagaan of er extra/andere specialistische hulp voor pleegouders en kinderen nodig is. Kinderen binnen pleegzorg en gezinshuizen hebben vaak een stapeling van problemen: hechtingsproblemen. Ook vanuit het perspectief van veiligheid is een duidelijke ondersteuningsstructuur rond jeugdhulp in

gezinsvormen een voorwaarde. De verschillende organisaties die hierin een rol vervullen, kunnen aan veiligheid werken door samen op te trekken en kennis te delen.

- Steungezinnen, pleegouders en gezinshuisouders hebben veel behoefte aan onderlinge uitwisseling. Het met elkaar verbinden van steungezinnen, pleeggezinnen en gezinshuisouders, zodat deze elkaar kunnen ondersteunen.

Gerelateerd aan betere ondersteuning van pleegouders zijn onderstaande punten:

- Verbetering positie bij het nemen van belangrijke beslissingen voor het pleegkind
- Financiële steun: De huidige pleegzorgvergoeding is gekoppeld aan de pleegzorgbegeleiding. Indien pleegouders geen hulpvraag meer hebben vervalt ook de vergoeding. De regio wil dit loskoppelen. Met betrekking voor de voorwaarden verbonden aan financiële steun leert de praktijk dat jeugdhulp in gezinsvormen vraagt om de nodige vrije ruimte voor de bekostiging. Steeds weer worden gezinnen geconfronteerd met bijzondere situaties die zich van tevoren niet vast laten leggen.

Inzetten op werving van pleegouders

De samenwerkende gemeenten zullen investeren in de werving van pleegouders en inzetten op intensievere samenwerking tussen pleegzorgaanbieders.

Er zal aandacht zijn voor twee manieren van werven:

- Algemene wervingscampagnes om gezamenlijk gezinnen werven
- Kindergericht werven. Bij kindgericht werven wordt er een gezin gezocht voor een specifiek kind. Hierbij gaat de jeugdhulpaanbieder op zoek naar een passend gezin via scholen, sportclubs, kerken en social media. Of het zoeken van een (netwerk)pleeggezin vindt plaats onderdeel van het opstellen van een familiegroepsplan waarbij de jeugdhulp wordt uitgenodigd.

Gezinshuizen en kleinschalige voorzieningen

Een gezinshuis is een gezinsvorm voor de (tijdelijke) opvoeding en verzorging van kinderen met complexe (gedrags) problematiek. Doorgaans zijn kinderen in een gezinshuis ouder dan pleegkinderen, en hebben ze verschillende plaatsingen achter de rug, waardoor zich een forse gehechtheidsproblematiek ontwikkeld heeft. In hun voorgeschiedenis is er vaak sprake van een opeenstapeling van traumatische gebeurtenissen. Gezinshuizen zijn duurder dan pleegzorg, maar vanwege de professionele opvoedrelatie die er geboden wordt, kan daar aan deze getraumatiseerde kinderen vaak beter een stabiele plaatsing in een gezin geboden worden.

- Onderzoek naar vraag gezinsvervangende voorzieningen (boven)regionaal, verkennen ontwikkelmogelijkheden
- Leren van onder andere Spirit en de Hoenderloo Groep, eventueel vanuit regio bijdragen aan landelijk leer- en ontwikkelgroep.

Aanpak en planning

Om de ambitie 'meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien' te realiseren worden de volgende stappen genomen:

- Eind 2018 /begin 2019 startfoto en een startbijeenkomst met :
  - Ouders, pleegouders, jeugdigen, gezinshuisouders
  - Belangrijkste betrokken partners uit lokale veld, jeughulp en volwassenzorg
  - Andere jeugdhulpregio's waar we mee op willen trekken, goede voorbeelden uit het land (gemeenten en aanbieders).
  - Mogelijk NJi, NVP, VNGOp deze bijeenkomst zullen we de hier aangegeven ambities toetsen en aanscherpen met onze partners en vertalen naar concretere haalbare acties en doelstellingen met daar aan gekoppeld budgetten. We zijn samen verantwoordelijk om het zo thuis mogelijk opgroeien te realiseren. Een deel van de genoemde acties kan mogelijk al eerder gestart worden. Er zal verder uitwerken hoe we van elkaar kunnen blijven leren.
- Eerste kwartaal 2019 (deels al op startbijeenkomst) uitwerken met kerngroep op basis van bovenstaande punten en input startfoto en startconferentie
  - Te behalen doelen eind 2021

- Uitvoeringsplan 2019, 2020, 2021 (acties, wie doet wat, budgetten)
- Monitoring
- Blijvend leren, hoe kunnen wij leren van andere, hoe kunnen wij onze ervaringen kennis overdragen
- Tweede kwartaal 2019 tot en met 2021 uitvoeren vastgesteld plan, aantal initiatieven kunnen al eerder opgestart/ondersteund worden.
- Ieder half jaar met kerngroep ontwikkelingen monitoren en waar nodig plan bijstellen.

3.4 CRISISSITUATIES

Actielijn 1: Beter toegang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen

Actielijn 5: Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt

Bij de uitwerking van dit onderdeel is gebruik gemaakt van het model voor aanvraag transformatiefonds jeugdhulp 'crisis in control'.

Waarom extra inzet

Crisissituaties zijn onveilige situaties voor kinderen en/of hun ouders zowel thuis als in hun directe leefomgeving. Het kan gaan om overbelaste (pleeg)gezinnen met (dreiging van) verwaarlozing, mishandeling of weglopen van kinderen en ernstige psychiatrische en/of gedragsstoornissen in het gezin die om acute interventies vragen. Het gaat vaak om extreme situaties die een direct handelen eisen. Soms kan de crisissituatie opgeheven worden met kleine inzet dichtbij (iemand die een nachtje blijft, ontbijten bij de burens, meelopen naar school) waardoor rust ontstaat om verder te kijken en onderzoeken wat nodig is. Vaak zal ook ambulante hulp nodig zijn. Soms zijn ambulante vormen van hulp niet toereikend en is het nodig om een kind in een acuutafdeling van de residentiële jeugdzorg of kinderpsychiatrie te plaatsen.

De negen samenwerkende gemeenten in de regio IJmond, Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer hebben Veilig Thuis in 2017 de opdracht gegeven tot vorming van een Integrale Crisis Dienst Jeugd. Deze crisisdienst richt zich op kinderen en jeugdigen van 0 tot 23 jaar en hun gezinnen die te maken hebben met een crisissituatie. De ICD is op 1 juli 2018 gestart. Er is één telefoonnummer waar inwoners en professionals naartoe bellen indien een crisissituatie zich voordoet waar kinderen tot 23 jaar en hun (pleeg)gezinnen bij betrokken zijn. De crisisdienst is een samenwerkingsverband tussen Veilig Thuis (opdrachtnemer) en jeugdhulpaanbieders. Expertise vanuit de jeugd GGZ en LVB is aanwezig. De ontwikkeling is nog pril. Samen met de doorontwikkeling binnen het ICD is het gewenst om crisissituaties zoveel mogelijk te voorkomen en om het bieden van (vervolg)hulp na de crisissituatie te verbeteren.

Wat gaan we doen

In deze paragraaf worden aandachtspunten aangegeven die samen met de regio's IJmond en Haarlemmermeer, Veilig Thuis, het CJG en betrokken aanbieders verder worden uitgewerkt. Hierin kunnen nog andere accenten gelegd worden en/ of keuzes gemaakt worden.

Voorkomen van crises

Een crisissituatie is ingrijpend en stressvol voor de betrokkenen. We willen in de loop van de drie jaar inzetten op het verminderen van het aantal crises. Dit kan door het leren van de crisissituaties door samen terug te kijken, te analyseren, te kijken naar alternatieve, eerdere inzet (breder dan CJG). En her versterken/ondersteunen van de eigen ambulante behandelaar (in basis jeugdhulp of in specialistische jeugdhulp) zodat deze de crises steeds beter zelf kan voorkomen en/of oplossen, bijvoorbeeld door training/webinar.

Versterken van de integrale samenwerking en passende inzet vervolghulp

De ICD is een voorportaal dat gebruik kan maken van alle ingekochte en gesubsidieerde aanbieders uit de regio. Door integraal naar een aanmelding te kijken kan zorg gekoppeld worden en krijgt het hele gezin de ondersteuning die het nodig heeft. Werknemers vanuit verschillende werkvelden zijn in staat om hun verschil in aanbod goed te combineren om te denken in mogelijkheden die passend zijn bij de vraag.

De afspraak is dat de ICD de benodigde vervolghulp, zowel ambulante als verblijf, regelt en zorgt voor zorgvuldige overdracht van informatie. Overbruggingszorg kan tot maximaal 28 dagen worden geleverd maar de bedoeling is zo snel mogelijk te normaliseren en reguliere hulp in te zetten waar mogelijk.

De ICD heeft vaak moeite om de casus over te dragen en pleegt daarom zelf een interventie terwijl het streven is om zo snel mogelijk de blijvende juiste partijen in te zetten. Daarom is een gezamenlijke en gedeelde verantwoordelijkheid voor (crisis) casuïstiek nodig ook op het moment dat de crisisdienst tijdelijk betrokken is. Samen met de jongere, het gezin en hun netwerk moet onderzocht worden wat het meest passend is. Normaliseren is daarbij van belang. Ouders en jongeren blijven waar mogelijk eigenaar van hun eigen plannen. Hiervoor gaan we samen met betrokken partners en met input van gezinnen aan de slag met de verdere uitwerking.

Plaatsingsmogelijkheden in beeld

In sommige situaties blijft het nodig om het systeem tijdelijk te ontlasten door een opvangplek te organiseren. Er is nu geen compleet overzicht van de direct beschikbare plaatsen. Mogelijke oplossingen moeten bovenregionaal onderzocht worden. Hierin meegenomen worden onder andere de app 'Hulp in Beeld Regio Kennemerland' ontwikkeld op initiatief van het CJG waarbinnen Plekvrij een functie is die laat zien waar daadwerkelijk hulp beschikbaar is en een dashboard dat gebruikt wordt in de jeugdhulp (in onze regio op het jongeren crisiscentrum). Meegenomen wordt het onderzoeken van de mogelijkheid van het ontwikkelen van crisisopvang in gezinshuizen/gezinsvormen van opvang.

Aanpak en planning

Dit onderdeel wordt uitgewerkt en uitgevoerd met de regio's IJmond en Haarlemmermeer en de samenwerkingspartners.

- Eind 2018/begin 2019: Gemeenten, CJG en VT concretiseren stappen op 'voorkomen van crises' en 'vervolghulp' zij betrekken de andere samenwerkingspartners en (de ervaringen van) ouders en jeugdigen. Hierin wordt gekeken naar de samenhang met o.a. gedragen plannen en leren van casuïstiek bij ander onderdelen. Ook wordt gekeken naar samenhangt met onder andere de ontwikkelingen rond het MDCK, toepassing Tijdelijk huisverbod bij kindermishandeling. Uitvoering 2019 en 2020.
- Eerste helft 2019 CJG onderzoeken opties voor actueel inzicht in de plaatsingsmogelijkheden. Bepalen in bovenregionaal overleg wat de vervolgstappen worden. Uitvoering 2019/2020.

3.5 SAMEN LEREN

Actielijn 6. Investeren in vakmanschap

Waarom extra inzet

Er wordt binnen de regio al ingezet op het samen scholen van professionals en het leren van casuïstiek maar er kunnen nog slagen gemaakt worden. Bijvoorbeeld in het overstijgend leren: niet (alleen) op basis van actuele casuïstiek en binnen specifieke projecten, maar ook overkoepelend zodat de grote lijnen in beeld komen en leerervaringen in verschillende contexten met elkaar verbonden worden.

En in het verbinden van consequenties aan het leren. Hierin vinden we het belangrijk voortdurend de brug te slaan tussen visie en beleid en de ervaring in de uitvoering, dus om tegelijk met jeugdigen, ouders, uitvoerders en management/bestuurders aan tafel te zitten. Versterking van dit gezamenlijk leren vraagt om extra tijd en aandacht.

Wat gaan we doen

Samen deskundig voor jeugd

De werkgroep 'samen deskundig voor jeugd' werkte met meerdere samenwerkingspartners aan het samen scholen van jeugdhulpprofessionals in de regio. De inzet was om scholingsprogramma's van de afzonderlijke partijen beter op elkaar af te stemmen en om daarbij meer gebruik te maken van elkaars deskundigheid. Door meer scholing plaats te laten vinden in gemengde groepen (vanuit verschillende aanbieders) leren professionals elkaar en elkaars expertise

steeds beter kennen. Een eerste effect van de samenwerkingsimpuls is zichtbaar, op meerdere momenten zijn professionals in gemengde groepen getraind.

Om de samenwerking te versterken wordt een webpagina voor professionals ontwikkeld binnen de website van het CJG. Deze 'digitale etalage' maakt gezamenlijk scholingsaanbod toegankelijk en maakt de verbinding met lopende landelijke programma's gericht op professionalisering en vakmanschap mogelijk. Stimulans voor dit ontschot leren is de komende jaren nog nodig.

Overstijgend leren van de praktijk

We willen met onze partners (nog) meer overstijgend leren van de praktijk. Dit leren zullen we waar mogelijk verbinden aan structuren waar mensen elkaar nu al vinden.

- We linken het 'leren' aan de acties en resultaten van het onderdeel 'zo thuis mogelijk opgroeien'. Onder andere door te kijken naar wat er vooraf ging aan een uithuisplaatsing, welke lessen hieruit getrokken kunnen worden en welke consequenties dit heeft. Hierbij gebruik maken van ervaringen uit andere regio's en lopende onderzoeken.
- We linken het leren aan de ervaringen met de doorbaakberaden met alle betrokkenen (met inbreng van cliënten en professionals). Die zullen inzicht bieden in de belemmeringen in de (organisatie van de) hulp en in de wijze van communiceren.
- We organiseren Minimaal een keer per jaar een bijeenkomst met de gemeenten, CJG en aanbieders en een cliëntvertegenwoordiging. Daarin evalueren we de aangemelde casuïstiek aan de hand van de vragen: wat werkte wel/niet, wat heeft de aanpak opgeleverd en wat betekent dit voor vergelijkbare situaties?

De verbinding wordt gelegd met de Academische Werkplaats Transformatie Jeugd Veilig Opgroeien. In dit kader startten in 2016 drie leerwerkgroepen in de regio's Zuid Kennemerland, Haarlemmermeer en IJmond. Het doel van deze leerwerkgroepen was dat professionals 'al transformerend' van elkaar leren aan de hand van exemplarische casuïstiek en zo leiden tot verbeteringen in en om Veilig Opgroeien van kinderen. Voor de zomer 2017 zijn de drie leerwerkgroepen geëvalueerd. Een van de uitkomsten is dat er een verschuiving van leerwerkgroepen naar leerpraktijken (die meer aansluiten bij het dagelijks werk) plaats gaat vinden. Voor het samen leren in deze leerpraktijken is een reflectie-instrument in ontwikkeling dat professionals ondersteunt in het nadenken en handelen vanuit de transformatiedoelen en het gesprek te voeren over: Wat doen we echt anders? Is wat we doen in lijn met de beoogde transformatie? Welke consequenties heeft dit voor onze inzet en voor partners buiten deze specifieke praktijk? Komt men elders tot dezelfde conclusies, of zijn er andere beelden?

Bovenregionaal leren

Op meerdere onderdelen werken we samen met IJmond en Haarlemmermeer. Naast het uitwisselen tussen de regio's van kennis en opgedane ervaringen zal op een aantal thema's ook gezamenlijk leren gestimuleerd worden, zeker daar waar we met dezelfde jeugdhulp aanbieders samenwerken.

Geleerde delen met andere regio's

Gedurende de looptijd van het transformatieplan zullen we per onderdeel in de gaten houden of het mogelijk inspiratie kan bieden voor andere regio's en wat een goede vorm is om het geleerde over te brengen.

Aanpak en planning

Er wordt voor een belangrijk deel aangesloten bij lopende initiatieven (samen deskundig voor jeugd en AWTJ). Het overstijgend leren van de praktijk (deels verbinden van bestaande vormen/momenten van leren van de praktijk) vraagt echter om extra aandacht. Hier wordt tijd voor gecreëerd en een plan voor gemaakt. Dit start in 2019 en loopt door tot 2021.

4. INDICATIE INZET BUDGET

Een indicatie op hoofdlijnen van de inzet van de middelen. Tussentijds kunnen (indien nodig) verschuivingen plaatsvinden tussen de onderdelen. En kunnen nieuwe subonderdelen worden toegevoegd.

Thema	Mogelijke acties	2018	2019	2020	2021
Samen tijdig bepalen en inzetten wat nodig is	<ul style="list-style-type: none"> Gedragen (gezins)plannen Jouw ingebrachte Mentor (JIM) Samenwerking huisartsen Samenwerking jeugd en WMO Stimuleren en faciliteren gebruik toekomstplan Complexe scheidingen <p>Totaal</p>		110.000	110.000	110.000
Onderwijs - Jeugdhulp	<ul style="list-style-type: none"> Impuls trajecten PO en VO Onderwijs zorgarrangementen PO en VO Gentiaan VO Ontschotting financiering zorg in onderwijstijd in het speciaal onderwijs <p>Totaal</p>		120.000	90.000	90.000
Meer kinderen zo thuis mogelijk op laten groeien	<ul style="list-style-type: none"> Startfoto compleet maken samen leren inzetten op voorkomen uithuisplaatsing Ondersteuning in de thuissituatie gedurende de uithuisplaatsing Verkorten verblijfsduur Ondersteuning pleegouders Werven pleegouders Gezinshuizen en kleinschalige voorzieningen <p>Totaal</p>		180.000	190.000	190.000
Crisissituaties	<ul style="list-style-type: none"> Voorkomen van crises Versterken van de integrale samenwerking en de passende inzet vervolghulp Plaatsingsmogelijkheden in beeld <p>Totaal</p>		40.000	20.000	20.000
Samen leren	<ul style="list-style-type: none"> Samen deskundig voor Jeugd Overstijgend leren van de praktijk Bovenregionaal leren Geleerde delen met andere regio's <p>Totaal</p>		20.000	60.000	60.000
Totaal	beschikbaar 471.498		470.000	470.000	470.000

BIJLAGE 1 INGEVULDE FORMATS

Algemene gegevens	
Naam jeugdhulpregio	Zuid Kennemerland
Contactpersoon	
Naam	Esther Oortwijn, Senior beleidsadviseur jeugd, onderwijs en sport
Telefoon	023 511 3499
E-mailadres	eoortwijn@haarlem.nl
Datum	28 september 2018

Uitkering Transformatiefonds	
Naam grootste gemeente in de jeugdzorgregio	Haarlem
Indien van toepassing: naam gemeente die transformatiebudget ontvangt (niet zijnde de grootste gemeente in de jeugdhulpregio)	nvt

Beoordelingscriteria – ‘de basis op orde’	
1. In de jeugdzorgregio is een (boven)regionaal expertteam aanwezig voor complexe zorgvragen. Toelichting (verplicht indien het antwoord nee is)	Ja
2. Binnen de jeugdzorgregio zijn (proces)afspraken gemaakt over de aanpak van wachtlijsten en wachttijden. Toelichting (verplicht indien het antwoord nee is)	Ja
3. Binnen de jeugdzorgregio worden meerjarige inkoopcontracten afgesloten. Toelichting (verplicht indien het antwoord nee is)	Ja
4. Binnen de jeugdzorgregio zijn de inkoopcontracten consequent vertaald in de uitvoeringsvarianten van het programma Informatievoorziening Sociaal Domein. Toelichting (verplicht indien het antwoord nee is)	Ja
5. Binnen de jeugdzorgregio is er een visie op de doorontwikkeling van de lokale teams. Toelichting (verplicht indien het antwoord nee is)	Ja